

ชื่อสมุนไพร ว่านมหากาฬ

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Gynura pseudochina*

(L.) DC.

ชื่อท้องถิ่น คำโคก (ขอนแก่น เลย), หนาด
แห้ง (นครราชสีมา), ผักกาดกบ (เพชรบูรณ์)
ม ว่านมหากาฬ (กรุงเทพฯ), ผักกาดกบ
(เพชรบุรี), ผักกาดนกเขา (สุราษฎร์ธานี),
ดาวเรือง (ภาคกลาง)

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

ไม้ล้มลุก ลำต้นเลื้อยทอดไปตามดิน มีหัวใต้ดิน เนื้อในหัวสีขาว

ใบ ใบเดี่ยว ออกเรียงสลับเวียนรอบลำต้น ลักษณะใบรูปใบหอกกลับ ขอบใบหยักลักษณะต่างๆ โดยรอบคล้ายกับใบเหียงกปลาหมอ หลังใบสีม่วงเข้ม มีขน เส้นใบเขียว ท้องใบสีเขียวแกมเทา

ดอก ออกดอกเป็นช่อ ที่ปลายยอดลักษณะเป็นกระจุกสีเหลืองเล็ก เป็นฝอยคล้ายดอกดาวเรือง ชูก้าน
สูงขึ้นจากพื้นดิน

ผล เป็นผลแห้งไม่แตก

การนำไปใช้ประโยชน์

ใบนำมาต้มใส่ใ้รับประทานเป็นยาบำรุงร่างกาย หรือให้สตรีรับประทานเพื่อช่วยบำรุงน้ำนมและบำรุงโลหิต ชาวลัวะจะใช้ใบเพื่อนำไปประกอบอาหาร เช่น ต้มใส่หมูหรือไก่ ส่วนชาวเมียนมาจะใช้ใบสดนำมารับประทานร่วมกับลาบ ปลุกลงแปลงประดับในสวน เพราะใบมีลวดลายสวยงาม หรือปลุกคลุมดิน ในด้านความเป็นมงคล มีความเชื่อว่าว่านมหากาฬเป็นว่านที่มีอำนาจ หากนำมาปลุกเลี้ยงไว้ในบริเวณบ้าน จะสามารถช่วยป้องกันอันตรายทั้งได้ และยังทำให้ผู้ปลุกเลี้ยงมีอำนาจบารมีเป็นที่น่าเกรงขามของคนทั่วไป ว่านมหากาฬเป็นพืชที่สามารถสะสมโลหะหนักสังกะสีและแคดเมียมได้สูง จึงมีความเป็นไปได้ในการนำมาใช้เพื่อฟื้นฟูสภาพดินในเมืองแร่ ฟื้นฟูสภาพดินที่ปนเปื้อนโลหะหนัก

สรรพคุณทางยา

1. ใบนำมาคั้นน้ำ รับประทานแก้เจ็บคอและอมกลั้วคอ
2. หัวใช้เป็นยาแก้โรคบิด
3. ต้นและรากใช้เป็นยาแก้อาเจียนเป็นเลือด ปัสสาวะเป็นเลือด
4. หัวมีสรรพคุณเป็นยารักษาแผลอักเสบและรักษามดลูกของสตรี

5. ใบสดใช้ตำพอกรักษาขางสวัด เริ่ม
6. หัวใช้ตำพอกหรือฝนกับน้ำปูนใส ทารักษาแผลพุพองและฝี
7. รากและใบสดใช้ตำพอกแก้ปวดบวม รวมถึงช่วยถอนพิษปวดแสบปวดร้อน
8. ต้นสดนำมาตำให้พอแหลก แล้วนำมาพอกแก้อาการฟกช้ำ

เอกสารอ้างอิง

คณะเภสัชศาสตร์, มหาวิทยาลัยศิลปากร. (2565). ข้อมูลพืชสมุนไพร : ว่านมหากาฬ. สืบค้น 23 มีนาคม

2565, จาก https://pharmacy.su.ac.th/herbmed/herb/text/herb_detail.php?herbID=283

เมตไทย. (2563) ว่านมหากาฬ. สืบค้น 23 มีนาคม 2565, จาก <https://medthai.com/ว่านมหากาฬ/>